

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas iela 45, Rīga, LV-1039 | tālrunis 67097200 | fakss 67097277 | e-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

29.08.2022.

Nr. 1/19

(prot. Nr.34, 8.p.)

Dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodika

*Izdota saskaņā ar Enerģētikas likuma
15.panta 1.^l daļu, likuma
“Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem”
9.panta pirmās daļas 2.punktu,
19.panta pirmo daļu un 25.panta pirmo daļu*

1. Vispārīgie jautājumi

1. Dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodika (turpmāk – metodika) nosaka kārtību, kādā aprēķina un nosaka dabasgāzes sadales sistēmas (turpmāk – sadales sistēma) pakalpojuma tarifus.
2. Metodikā lietoti šādi termini:
  - 2.1. **atļautie ieņēmumi** – ieņēmumi, kuri sedz ar sadales sistēmas pakalpojumiem saistītās ekonomiski pamatotās izmaksas un kurus sadales sistēmas operators ir tiesīgs saņemt konkrētā regulatīvā periodā;
  - 2.2. **dabasgāzes patēriņš tehnoloģiskām vajadzībām** – sadales sistēmas darbības nodrošināšanai izlietotā dabasgāze;
  - 2.3. **dabasgāzes zudumi** – sadales sistēmā ievadītās un no sadales sistēmas izvadītās dabasgāzes daudzuma starpība attiecīgā laika periodā, neskaitot dabasgāzes patēriņu tehnoloģiskām vajadzībām;
  - 2.4. **diferencētie tarifi** – specifiski, dabasgāzes gada patēriņa, atļautās slodzes apjomam vai citam diferencēšanas kritērijam atbilstoši sadales pakalpojuma tarifi, pēc kuriem par sadales sistēmas pakalpojumiem norēķinās sadales sistēmas lietotāji, tostarp lietotāji, kuri ievada dabasgāzi sadales sistēmā;

- 2.5. **izmaksas** – sadales sistēmas operatora tehnoloģiski un ekonomiski pamatotas izmaksas, kas nepieciešamas sadales sistēmas pakalpojuma efektīvai sniegšanai;
  - 2.6. **lietotājiem nodotais dabasgāzes daudzums** – trīs iepriekšējos kalendārajos gados vidējais gadā lietotājiem uz piederības robežas nodotais dabasgāzes daudzums;
  - 2.7. **plānotie ieņēmumi** – uz tarifu periodu attiecināta atļauto ieņēmumu daļa;
  - 2.8. **regulatīvais periods** – laika periods, kuram nosaka atļautos ieņēmumus;
  - 2.9. **regulatīvais rēķins** – rēķins, kurā ietver nepietiekami vai pārmērīgi atgūtos sadales sistēmas pakalpojuma ieņēmumus un šajā metodikā noteiktās plānoto un faktisko izmaksu atšķirības;
  - 2.10. **sadales sistēmas pakalpojums** – sistēmas operatora pakalpojums, ar kuru tiek nodrošināta noteikta dabasgāzes daudzuma transportēšana no dabasgāzes pārvades sistēmas līdz dabasgāzes apgādes sistēmas piederības robežai, tajā skaitā sadales sistēmas jaudas uzturēšana un attīstīšana;
  - 2.11. **tarifi** – atbilstoši plānotajiem ieņēmumiem noteikts sadales sistēmas pakalpojumu tarifs;
  - 2.12. **tarifu periods** – laika periods, kurā ir piemērojami diferencētie tarifi.
3. Regulatīvā perioda ilgums ir no diviem līdz pieciem gadiem. Tarifu perioda ilgums ir viens gads. Iesniedzot tarifu projektu, sadales sistēmas operators iesniedz pamatojumu tarifu aprēķinā izmantotajam regulatīvajam periodam un nepieciešamības gadījumā tarifu periodam. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – regulators) ar lēmumu nosaka regulatīvo periodu un var lemt par tarifu perioda pagarināšanu.
  4. Ja regulatīvajā periodā ir vairāki tarifu periodi, uz katru no tarifu periodiem tiek attiecināta vienāda atļauto ieņēmumu daļa. Ja regulatīvajā periodā ir vairāki tarifu periodi un kāds no tarifu periodiem ir garāks par vienu gadu, tad uz katru tarifu periodu attiecināmais atļauto ieņēmumu apmērs tiek noteikts proporcionāli tarifu perioda ilgumam. Plānotie ieņēmumi nemainās, izņemot, ja mainās uz tarifu periodu attiecināmie ieņēmumi šīs metodikas 3.2.nodaļā minētajos gadījumos.
  5. Sadales sistēmas operators lieto ar regulatoru saskaņotu izmaksu attiecināšanas modeli, kura pamatprincipus, tajā skaitā kapitāla izmaksu attiecināšanas metodi, un ieviešanu iesniedz regulatoram vismaz trīs mēnešus pirms tarifu projekta iesniegšanas. Sadales sistēmas operators atbilstoši sniegtajiem sadales sistēmas pakalpojumiem veido tādu izmaksu un to attiecināšanas uzskaiti, kas dod skaidru un nepārprotamu priekšstatu par izmaksu izmaiņām.
  6. Sadales sistēmas operators precīzi un pārskatāmi atspoguļo sadales sistēmas pakalpojuma izmaksas tūkstošos *euro* [tūkst. EUR] ar precizitāti līdz vienai zīmei aiz komata un transportētās dabasgāzes daudzumu pilnos skaitļos kilovatstundās [kWh].

2. Dabasgāzes bilance

7. Sistēmas operatora dabasgāzes bilance ir sadales sistēmai no dabasgāzes pārvades sistēmas pievadītā dabasgāzes daudzuma atbilstība lietotājiem piegādātajam dabasgāzes

daudzumam un tehnoloģiskām vajadzībām un dabasgāzes zudumu segšanai nepieciešamajam dabasgāzes daudzumam. Dabasgāzes bilanci izsaka ar šādu formulu:

$$Q_{SSO \text{ pārv}} + Q_{SSO \text{ saņ}} = Q_{SSO \text{ nod}} = Q_{\text{liet}} + Q_{SSO \text{ tehn}} + Q_{SSO \text{ zud}}, \text{ kur:}$$

$Q_{SSO \text{ pārv}}$ – sadales sistēmai no dabasgāzes pārvades sistēmas pievadītais dabasgāzes daudzums [kWh];

$Q_{SSO \text{ saņ}}$ – no dabasgāzes ražotājiem, sašķidrinātās dabasgāzes iekārtām un citas dabasgāzes sistēmas saņemtais dabasgāzes daudzums [kWh];

$Q_{SSO \text{ nod}}$ – sadales sistēmā transportētais dabasgāzes daudzums [kWh];

Q_{liet} – lietotājiem nodotais dabasgāzes daudzums [kWh];

$Q_{SSO \text{ tehn}}$ – dabasgāzes patēriņš tehnoloģiskām vajadzībām [kWh];

$Q_{SSO \text{ zud}}$ – dabasgāzes zudumi [kWh].

8. Sadales sistēmas operators vienlaikus ar tarifa projektu iesniedz pamatojumu, ja aprēķinātais lietotājiem nodotais dabasgāzes daudzums tiek koriģēts.

3. Atļauto ieņēmumu noteikšana

9. Sadales sistēmas operatora sniegto pakalpojumu atļautie ieņēmumi sedz tarifu aprēķinā iekļautās izmaksas, kuras sastāv no kapitāla izmaksām, ekspluatācijas izmaksām, nodokļiem, izmaksu apmēra, kas sistēmas operatoram jāsamazina, uzlabojot pamatlīdzekļu un citu resursu izmantošanas un saimnieciskās darbības efektivitāti, un ieņēmumu korekcijas:

$$A_{ISSO} = I_{SSO} = I_{\text{kap}} + I_{\text{ekspl}} + I_{\text{nod}} - I_{SSO \text{ ef}} - I_{\text{kor}}, \text{ kur:}$$

A_{ISSO} – regulatīvā perioda atļautie ieņēmumi [EUR];

I_{SSO} – tarifu aprēķinā iekļaujamās izmaksas [EUR];

I_{kap} – kapitāla izmaksas [EUR];

I_{ekspl} – ekspluatācijas izmaksas [EUR];

I_{nod} – nodokļu izmaksas [EUR];

$I_{SSO \text{ ef}}$ – izmaksu apmērs, kas sadales sistēmas operatoram jāsamazina, uzlabojot pamatlīdzekļu un citu resursu izmantošanas un saimnieciskās darbības efektivitāti [EUR];

I_{kor} – ieņēmumu korekcija, kas saistīta ar iepriekšējo regulatīvā perioda izmaksu un ieņēmumu prognožu novirzēm [EUR].

10. Sadales sistēmas operators aprēķina un iesniedz regulatoram izmaksu efektivitātes koeficientu. Izmaksu efektivitātes koeficientu piemēro sadales sistēmas pakalpojumu izmaksām, lai noteiktu šo izmaksu apmēru, kāds sistēmas operatoram jāsamazina līdz nākamā regulatīvā perioda sākumam un kāds tiks piemērots tarifu noteikšanā nākamajā regulatīvajā periodā. Sadales sistēmas pakalpojumu izmaksu apmēru, kas sadales sistēmas operatoram jāsamazina, uzlabojot pamatlīdzekļu un citu resursu izmantošanas un saimnieciskās darbības efektivitāti, nosaka, izmantojot šādu formulu:

$$I_{SSO \text{ ef}} = (I_{\text{kap}} + I_{\text{ekspl}} + I_{\text{nod}}) \times K_{\text{ef}}, \text{ kur:}$$

K_{ef} – izmaksu efektivitātes koeficients.

11. Ja tarifu periods ir garāks par gadu, uz katru tarifu periodu tiek attiecināts vienāds sadales sistēmas pakalpojumu izmaksu apmērs, kāds sadales sistēmas operatoram jāsamazina, uzlabojot pamatlīdzekļu un citu resursu izmantošanas un saimnieciskās darbības efektivitāti. Pēc sadales sistēmas operatora pamatota lūguma regulators var atļaut piemērot atšķirīgu sadales sistēmas pakalpojuma izmaksu apmēru, kas sadales sistēmas operatoram jāsamazina, uzlabojot pamatlīdzekļu un citu resursu izmantošanas un saimnieciskās darbības efektivitāti, attiecināšanai uz katru tarifu periodu regulatīvā perioda ietvaros.
12. Nekustamā īpašuma nodokli aprēķina saskaņā ar normatīvajiem aktiem tikai no regulējamo aktīvu bāzes sastāvā iekļautiem aktīviem.
13. Kapitāla izmaksu un to sastāvdaļu uzskaiti un aprēķināšanu veic saskaņā ar regulatora noteikto kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodiku.

3.1. Eksploatācijas izmaksas

14. Sadales sistēmas eksploatācijas izmaksas aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$I_{\text{ekspl}} = I_{\text{tehn proc}} + I_{\text{pers}} + I_{\text{rem}} + I_{\text{saimn}}, \text{ kur:}$$

$I_{\text{tehn proc}}$ – tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas un dabasgāzes zudumu izmaksas [EUR];

I_{pers} – personāla un sociālās izmaksas [EUR];

I_{rem} – kārtējo īpašuma uzturēšanai nepieciešamo un veikto eksploatācijas remontu izmaksas [EUR];

I_{saimn} – pārējās saimnieciskās darbības izmaksas [EUR].

15. Tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas un dabasgāzes zudumu izmaksas aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$I_{\text{tehn proc}} = I_{\text{zud}} + I_{\text{tehn}}, \text{ kur:}$$

I_{zud} – maksa par dabasgāzes zudumiem sadales sistēmā [EUR];

I_{tehn} – maksa par dabasgāzes patēriņu tehnoloģiskām vajadzībām [EUR].

16. Maksa par dabasgāzes zudumiem tiek aprēķināta saskaņā ar šādu formulu:

$$I_{\text{zud}} = G_{\text{zud}} \times C_{\text{zud sso}}, \text{ kur:}$$

G_{zud} – prognozētie dabasgāzes zudumi sadales sistēmā [kWh];

$C_{\text{zud sso}}$ – prognozētā vidējā dabasgāzes zudumu cena [EUR/kWh].

17. Maksa par dabasgāzes patēriņu tehnoloģiskām vajadzībām tiek aprēķināta saskaņā ar šādu formulu:

$$I_{\text{tehn}} = G_{\text{tehn}} \times C_{\text{zud sso}}, \text{ kur:}$$

G_{tehn} – prognozētais dabasgāzes patēriņš tehnoloģiskām vajadzībām [kWh].

18. Personāla un sociālās izmaksas aprēķina saskaņā ar Darba likumu un sociālās apdrošināšanas jomu reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem.

prognozēto dabasgāzes cenu pārējiem tarifu perioda mēnešiem. Nosakot tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas un dabasgāzes zudumu izmaksu starpību, aprēķinos izmanto dabasgāzes zudumu daudzumu, kas nepārsniedz apstiprināto uz attiecīgo tarifu periodu attiecināmo dabasgāzes zudumu daudzumu;

- 23.3. starpību starp plānoto inflācijas radīto izmaksu pieaugumu regulatīvajā periodā un prognozēto inflācijas radīto izmaksu pieaugumu tarifu periodā, ko aprēķina šādi:

$$IIP_{t\ pr} = ((I_{pers,t} + I_{rem,t} + I_{saimn,t}) - I_{ne,t}) \times (PCI_{pl} - PCI_{pr}), \text{ kur:}$$

$IIP_{t\ pr}$ – prognozētā starpība starp plānoto inflācijas radīto izmaksu pieaugumu regulatīvajā periodā un prognozētās inflācijas radīto izmaksu pieaugumu tarifu periodā [EUR];

$I_{pers,t}$ – tarifu aprēķinā iekļautas personāla un sociālās izmaksas, kas aprēķinātas, izmantojot inflācijas prognozi, un attiecināmas uz konkrēto tarifu periodu [EUR];

$I_{rem,t}$ – tarifu aprēķinā iekļautas īpašuma uzturēšanai nepieciešamo un citu komersantu veikto kārtējo ekspluatācijas remontu izmaksas, kas attiecināmas uz attiecīgo tarifu periodu [EUR];

$I_{saimn,t}$ – tarifu aprēķinā iekļautās pārējās saimnieciskās darbības izmaksas, kas attiecināmas uz attiecīgo tarifu periodu [EUR];

$I_{ne,t}$ – tarifu aprēķinā iekļautas ekspluatācijas izmaksas, kuras attiecināmas uz attiecīgo tarifu periodu un uz kurām inflācijas radītas izmaksu izmaiņas regulatīvajā periodā nav plānotas [EUR];

PCI_{pl} – tarifu aprēķinā izmantotā plānotā kumulatīvā patēriņa cenu inflācija attiecīgajam tarifu periodam [%];

PCI_{pr} – prognozētā kumulatīvā patēriņa cenu inflācija attiecīgajam tarifu periodam [%];

- 23.4. starpību starp plānoto nominālās bruto algas izmaiņu radīto izmaksu pieaugumu tarifu periodā un prognozēto nominālās bruto algas izmaiņu radīto izmaksu pieaugumu tarifu periodā, ko aprēķina šādi:

$$PIP_{t\ pr} = I_{pers\ BAI,t} \times (BAI_{pl} - BAI_{pr}), \text{ kur:}$$

$PIP_{t\ pr}$ – prognozētā starpība starp plānoto nominālās bruto algas izmaiņu radīto izmaksu pieaugumu regulatīvajā periodā un faktiskās nominālās bruto algas izmaiņas radīto izmaksu pieaugumu tarifu periodā [EUR];

$I_{pers\ BAI,t}$ – tarifu aprēķinā iekļautas personāla izmaksas, kas aprēķinātas, izmantojot nominālās bruto algas izmaiņas prognozi, un attiecināmas uz attiecīgo tarifu periodu [EUR];

BAI_{pl} – tarifu aprēķinā izmantotais plānotais nominālās bruto algas izmaiņu rādītājs attiecīgajam tarifu periodam [%];

BAI_{pr} – prognozētais nominālās bruto algas izmaiņu rādītājs attiecīgajam tarifu periodam [%];

- 23.5. pamatotas faktiskās neparedzētās izmaksas ārējo normatīvo aktu izmaiņu vai ārkārtas situāciju novēršanas dēļ, kas radušās attiecīgā regulatīvā perioda iepriekšējā vai esošajā tarifu periodā un nav atgūstamas citādi;
- 23.6. starpības starp šīs metodikas 23.1., 23.2., 23.3., 23.4.apakšpunktā minētajām faktiskajām un prognozētajām izmaksām un ieņēmumiem par iepriekšējā tarifu perioda mēnešiem, tajā skaitā iepriekšējā regulatīvā perioda pēdējo tarifu perioda mēnešiem, par kuriem, veicot regulatīvā rēķina aprēķinu iepriekšējā tarifu periodā, tajā skaitā iepriekšējā regulatīvā perioda pēdējā tarifu periodā, tika izmantotas izmaksu prognozes.
24. Šīs metodikas 23.punktā minētās starpības tiek noteiktas uz šādu periodu:
- 24.1. šīs metodikas 23.1., 23.2., 23.3., 23.4.apakšpunktā minētās starpības tiek noteiktas uz tarifu perioda pēdējo dienu;
- 24.2. šīs metodikas 23.5.apakšpunktā minētās izmaksas tiek noteiktas uz aprēķinu iesniegšanas brīdi;
- 24.3. šīs metodikas 23.6.apakšpunktā minētās izmaksas tiek noteiktas uz iepriekšējā tarifu perioda, tajā skaitā iepriekšējā regulatīvā perioda, pēdējā tarifu perioda pēdējo dienu.
25. Sadales sistēmas operators ne vēlāk kā četrus mēnešus un divas nedēļas pirms tarifu perioda beigām iesniedz regulatoram informāciju par regulatīvā rēķina atlikumu un tā pamatojumu, kas noteikts atbilstoši šīs metodikas 23. un 24.punktam.
26. Ja regulatīvajā periodā ir vairāki tarifu periodi, šīs metodikas 33. un 34.punktā noteikto uz tarifu periodu attiecināmo ieņēmumu korekcijas daļu uz nākamo tarifu periodu nosaka šādi:
- 26.1. ja regulatīvā rēķina atlikums ir negatīvs, sadales sistēmas operatoram ir tiesības attiecināt regulatīvā rēķina atlikumu uz nākamo tarifu periodu un palielināt šīs metodikas 33. un 34.punktā noteiktos nākamā tarifu perioda plānotos ieņēmumus, ievērojot šādus nosacījumus:
- 26.1.1. regulatīvā rēķina atlikums pārsniedz vienu procentu no tarifu perioda plānotajām ekspluatācijas izmaksām;
- 26.1.2. 33. un 34.punktā minētā uz tarifu periodu attiecināmā ieņēmumu korekcijas daļa nepārsniedz sešus procentus no tarifu perioda plānotajām ekspluatācijas izmaksām. Sešu procentu ierobežojums neattiecas uz izmaksu starpību, kas veidojas tehnoloģiskā procesa nodrošināšanas un dabasgāzes zudumu izmaksu noviržu rezultātā, ja vidējā faktiskā dabasgāzes cena attiecīgajā tarifu periodā bijusi par sešiem vai vairāk *euro/MWh* lielāka nekā plānotā dabasgāzes cena;
- 26.2. ja regulatīvā rēķina atlikums ir pozitīvs, sadales sistēmas operatoram ir pienākums attiecināt regulatīvā rēķina atlikumu uz nākamo tarifu periodu un samazināt šīs metodikas 33. un 34.punktā noteiktos nākamā tarifu perioda plānotos ieņēmumus, ja regulatīvā rēķina atlikums pārsniedz vienu procentu no tarifu perioda plānotajām ekspluatācijas izmaksām;

- 26.3. regulatīvā rēķina atlikumu, kas netiek attiecināts uz nākamo tarifu periodu atbilstoši šīs metodikas 26.1. vai 26.2.apakšpunktam, sistēmas operators ņem vērā, nosakot uz tarifu periodu attiecināmo ieņēmumu korekcijas daļu uz aiznākamo tarifu periodu vai nākamo regulatīvo periodu.
27. Ja regulatīvajā periodā ir vairāki tarifu periodi, tad, piemērojot šīs metodikas 33. un 34.punktā noteikto plānoto ieņēmumu korekciju uz nākamo tarifu periodu, sadales sistēmas operatoram ir tiesības veikt lietotājiem nodotā dabasgāzes daudzuma korekciju. Koriģēto lietotājiem nodoto dabasgāzes daudzumu nosaka atbilstoši trīs iepriekšējo kalendāro gadu gada vidējam lietotājiem uz piederības robežas nodotajam dabasgāzes daudzumam, neņemot vērā tādus lietotāju objektus, kas pēdējo trīs gadu laikā ir atslēgti no sadales sistēmas, un ņemot vērā tādus jaunus lietotāju objektus, kas pie sadales sistēmas pieslēgti vismaz gadu.
28. Sadales sistēmas operators līdz ar jauna tarifu projekta iesniegšanu iesniedz regulatoram informāciju par regulatīvā rēķina atlikumu un tā pamatojumu. Nosakot aktuālo regulatīvā rēķina atlikumu, sadales sistēmas operators uzskaita:
- 28.1. līdz tarifu projekta iesniegšanai uz plānotajiem ieņēmumiem neattiecināto regulatīvā rēķina atlikumu, kas uzskaitīts saskaņā ar šīs metodikas 23. un 24.punktu;
- 28.2. izmaksu ietaupījumu pa izmaksu grupām, kas noteikts kā starpība starp faktiskajām izmaksām un atbilstošajā regulatīvajā periodā plānotajām izmaksām, tām izmaksu grupām, kuru faktiskās izmaksas regulatīvā perioda laikā bijušas mazākas par plānotajām un kuras nav ieskaitītas regulatīvajā rēķinā saskaņā ar šīs metodikas 23. un 24.punktu;
- 28.3. kapitāla izmaksu uzskaites un aprēķināšanas metodikas noteiktajos gadījumos kapitāla izmaksu pieaugumu pa izmaksu grupām, kas noteikts kā starpība starp faktiskajām izmaksām un atbilstošajā regulatīvajā periodā plānotajām izmaksām, kuru faktiskās izmaksas regulatīvā perioda laikā bijušas lielākas par plānotajām.
29. Ja sadales sistēmas operators regulatīvā perioda laikā īstenojis efektivitātes uzlabošanas pasākumus un saskaņā ar tiem iepriekšējā regulatīvā perioda tarifu projekta aprēķinā ņēmis vērā šīs metodikas 10.punktā minēto izmaksu efektivitātes koeficientu, sadales sistēmas operatoram ir tiesības samazināt šīs metodikas 28.punkta minētajā kārtībā noteikto regulatīvā rēķina atlikumu par apmēru, kas nepārsniedz 50% no faktiskajiem izmaksu ietaupījumiem, kuri noteikti, ņemot vērā ar efektivitātes uzlabošanas pasākumiem saistītās papildu izmaksas un gūtos izmaksu ietaupījumus.
30. Šīs metodikas 28. un 29.punktā minētie lielumi tiek noteikti uz attiecīgā regulatīvā perioda pēdējā tarifu perioda pēdējo dienu.
31. Šīs metodikas 9.punktā noteikto ieņēmumu korekciju nākamajam regulatīvajam periodam nosaka šādi:
- 31.1. ja regulatīvā rēķina atlikums ir negatīvs, sadales sistēmas operatoram ir tiesības attiecināt regulatīvā rēķina atlikumu pilnā vai daļējā apmērā uz nākamo regulatīvo periodu, attiecīgi palielinot šīs metodikas 9.punktā noteiktos atļautos ieņēmumus nākamajam regulatīvajam periodam;

31.2. ja regulatīvā rēķina atlikums ir pozitīvs, sadales sistēmas operatoram ir pienākums attiecināt regulatīvā rēķina atlikumu uz nākamo regulatīvo periodu un samazināt šīs metodikas 9.punktā noteiktos regulatīvā perioda plānotos ieņēmumus.

4. Diferencēto tarifu noteikšana

32. Sadales sistēmas operatora atļautos ieņēmumus nosaka vienādā apmērā ar izmaksām, kas attiecināmas uz regulatīvo periodu un iekļaujamas tarifu aprēķinā. Atļautos ieņēmumus sadales sistēmas operators atgūst, sniedzot dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojumu par tarifu, kuru veido fiksētā un mainīgā daļa. Atļautos ieņēmumus no minētā pakalpojuma nosaka, nodrošinot šādu nosacījumu:

$$AI_{SSO} = AI_{mainīgā} + AI_{fiksētā}, \text{ kur}$$

$AI_{mainīgā}$ – regulatīvā perioda atļautie ieņēmumi no dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojuma tarifa mainīgās daļas [EUR];

$AI_{fiksētā}$ – regulatīvā perioda atļautie ieņēmumi no dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojuma tarifa fiksētās daļas [EUR].

33. Tarifu perioda plānoto ieņēmumu daļu, kas tiek attiecināta uz dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojuma tarifa mainīgo daļu, aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$PI_{mainīgā} = \left(\frac{AI_{mainīgā}}{Mēn_{reg}} \times Mēn_{TP} \right) - \frac{AI_{mainīgā}}{AI_{SSO}} \times I_{tp}, \text{ kur}$$

$PI_{mainīgā}$ – tarifu perioda plānotie ieņēmumi, kas atgūstami no dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojuma tarifa mainīgās daļas [EUR];

$Mēn_{reg}$ – mēnešu skaits regulatīvajā periodā [skaits];

$Mēn_{TP}$ – mēnešu skaits konkrētajā tarifu periodā [skaits];

I_{tp} – uz tarifu periodu attiecināmā ieņēmumu korekcijas daļa [EUR].

34. Tarifu perioda plānoto ieņēmumu daļu, kas tiek attiecināta uz dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojuma tarifa fiksēto daļu, nosaka saskaņā ar šādu formulu:

$$PI_{fiksētā} = \left(\frac{AI_{fiksētā}}{Mēn_{reg}} \times Mēn_{TP} \right) - \frac{AI_{fiksētā}}{AI_{SSO}} \times I_{tp}, \text{ kur}$$

$PI_{fiksētā}$ – tarifu perioda plānotie ieņēmumi, kas atgūstami no dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojuma tarifa fiksētās daļas [EUR].

35. Dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojuma tarifa mainīgā daļa ir atkarīga no ikgadējā dabasgāzes patēriņa, bet tarifa fiksētā daļa ir atkarīga no atļautās slodzes.

36. Dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojuma tarifa mainīgo un fiksēto daļu var diferencēt atkarībā no lietotāju dabasgāzes patēriņa gadā, gazificēto objektu maksimālā dabasgāzes patēriņa stundā vai atkarībā no citiem pamatotiem diferencēšanas kritērijiem, lai sekmētu efektīvāku sadales sistēmas izmantošanu.

37. Ja sadales sistēmas operators konstatējis būtiskas lietotājiem nodotā dabasgāzes daudzuma vai atļautās slodzes izmaiņas tarifu grupās, sadales sistēmas operatoram ir tiesības pārskatīt diferencēto tarifu struktūru starp tarifu periodiem. Sadales sistēmas operators iesniedz regulatoram jauno diferencēto tarifu struktūru ne vēlāk kā trīs

- mēnešus pirms šīs metodikas 47.punktā noteiktās atļaujas izmantošanas, nosakot diferencētos tarifus nākamajam tarifu periodam. Pirms jaunās diferencēto tarifu struktūras iesniegšanas sadales sistēmas operators veic minētās tarifu struktūras publisko konsultāciju.
38. Sadales sistēmas operators vienlaikus ar tarifu projektu iesniedz tarifu projektā izmantoto dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojuma tarifa fiksētās un mainīgās daļas diferencēšanas kritēriju ekonomisko pamatojumu.
  39. Dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojuma tarifa mainīgās daļas diferencēto tarifu nepiemēro tādiem lietotāju objektiem, kuri ievada dabasgāzi sadales sistēmā.
  40. Kopējie atļautie ieņēmumi no dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojuma tarifa fiksētās daļas nepārsniedz kopējās sadales sistēmas operatora izmaksas, kas attiecināmas uz regulatīvo periodu un iekļaujamas tarifu projektā.

5. Tarifu noteikšanas procedūra

5.1. Tarifu projekta izstrādāšana un iesniegšana

41. Sadales sistēmas operators ne vēlāk kā piecus mēnešus pirms regulatīvā perioda beigām rakstveidā un elektroniskā formā iesniedz regulatoram tarifu projektu nākamajam regulatīvajam periodam. Tarifu projektu izstrādā saskaņā ar šo metodiku, nosakot izmaksas attiecībā uz dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojumu. Kopā ar tarifu projektu sadales sistēmas operators iesniedz tarifu projektā minēto tarifus veidojošo izmaksu pamatojumu un minētās izmaksas pamatojošos dokumentus saskaņā ar regulatora noteikumiem par tarifus veidojošo izmaksu pamatojumu.
42. Sadales sistēmas operators var iesniegt regulatoram pamatotu pieprasījumu atļaut pašam noteikt tarifus saskaņā ar šo metodiku.

5.2. Tarifu projekta izvērtēšana

43. Tarifu projektu regulators izvērtē likumā "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" noteiktajos termiņos un kārtībā.
44. Regulators, izvērtējot tarifu projekta veidojošo izmaksu pamatojumu, apstiprina vai noraida diferencētos tarifus, vai uzdod sadales sistēmas operatoram veikt diferencēto tarifu pārrēķinu, vai groza tarifu projektu, ja sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs tarifu projekta izvērtēšanas procesā likumā noteiktajā kārtībā un termiņā nesniedz regulatoram papildu informāciju par tarifus veidojošo izmaksu pamatojumu vai ja kāda no tarifus veidojošajām izmaksām ir ekonomiski nepamatota un regulators tarifu projekta izvērtēšanas laikā to var apliecināt citā tiesiskā ceļā.
45. Tarifu projekta izvērtēšanas laikā sadales sistēmas operators var iesniegt tarifu projekta labojumus un papildinājumus.
46. Noteiktie diferencētie tarifi ir spēkā, līdz stājas spēkā jauni noteiktie diferencētie tarifi.
47. Ja regulators ir devis atļauju, atbilstoši Enerģētikas likuma 15.panta 1.¹daļai sadales sistēmas operators pats nosaka diferencētos tarifus saskaņā ar šo metodiku, ievērojot turpmāk norādīto kārtību:

- 47.1. sadales sistēmas operators ne vēlāk kā 30 dienas pirms jauno diferencēto tarifu spēkā stāšanās dienas publicē diferencētos tarifus oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" un informē regulatoru par diferencētajiem tarifiem;
- 47.2. vienlaikus sadales sistēmas operators iesniedz regulatoram diferencēto tarifu pamatojumu un informāciju par iepriekšējā perioda faktiskajām izmaksām, jauno diferencēto tarifu prognozētos datus, kā arī salīdzinājuma tabulas, kurās norādītas lietotāju struktūras izmaiņas, un citus dokumentus, kuri pamato jauno diferencēto tarifu nepieciešamību;
- 47.3. regulators 21 dienas laikā pēc diferencēto tarifu saņemšanas izvērtē iesniegto diferencēto tarifu atbilstību šai metodikai un iesniegto tarifu ekonomisko pamatojumu;
- 47.4. ja regulators 21 dienas laikā pēc diferencēto tarifu saņemšanas nav pieņēmis lēmumu par iesniegto diferencēto tarifu neatbilstību šai metodikai vai nav noraidījis diferencēto tarifu ekonomisko pamatojumu, tad diferencētie tarifi stājas spēkā sadales sistēmas operatora noteiktajā laikā;
- 47.5. ja regulators 21 dienas laikā pēc diferencēto tarifu saņemšanas pieņem lēmumu par iesniegto diferencēto tarifu neatbilstību šai metodikai vai noraida diferencēto tarifu ekonomisko pamatojumu, tad diferencētie tarifi nestājas spēkā sadales sistēmas operatora noteiktajā laikā. Pieņemto lēmumu regulators septiņu dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas nosūta sadales sistēmas operatoram un publicē oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" paziņojumu par pieņemto lēmumu, kurā atsauc diferencēto tarifu spēkā stāšanos.

6. Noslēguma jautājumi

48. Atzīt par spēku zaudējušu Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 2020.gada 6.augusta lēmumu Nr.1/12 "Dabaszāģes sadales sistēmas pakalpojuma tarifu aprēķināšanas metodika" (Latvijas Vēstnesis 2020, 154.nr.).
49. Informāciju par pirmā tarifu perioda regulatīvā rēķina atlikumu atbilstoši šīs metodikas 23.punktā noteiktajam sistēmas operators iesniedz regulatoram ne vēlāk kā līdz 2022.gada 15.septembrim.
50. Ja sadales sistēmas operators 2022.gadā plāno izmantot šīs metodikas 37.punktā noteiktās tiesības pārskatīt diferencēto tarifu struktūru nākamajiem tarifu periodiem, sadales sistēmas operators ne vēlāk kā divus mēnešus pirms šīs metodikas 47.punktā noteiktās atļaujas izmantošanas iesniedz regulatoram jauno diferencēto tarifu struktūru. Pirms jaunās diferencēto tarifu struktūras iesniegšanas sadales sistēmas operators veic minētās tarifu struktūras publisko konsultāciju.
51. Metodika stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

Priekšsēdētāja

A. Ozola

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU